

Vester Husby - et helt unikt område i Danmark

Vester Husby byder i dag på et af de smukkeste naturområder i hele Danmark. Og tilmed et område med et sjældent og unikt landskab, skabt af rå natur i samklang med kompetent landskabs arkitektur.

Et landskab det indtil videre er lykkedes at bevare siden etableringen i 1964. Det var dengang, Husby Sogneråd valgte at udstykke hele den vestlige del af sognet og etablere et nyt sommerhusområde, - men ikke ukritisk. Få km længere mod syd kunne man se, hvordan en udstykning kunne udvikle sig, og en udvikling i den retning ønskede man ikke i Husby. Derfor blev der sendt en forespørgsel til en af landets den gang fremmeste planarkitekter, prof. Anne Marie Rubin, København om hun ville påtage sig opgaven som arkitekt. Det gjorde hun i 1962.

Planmæssigt blev hele området opdelt i to administrative lokaliteter, der i overvejende grad blev underlagt de samme regler, men også regler, der på udvalgte områder afveg fra hinanden,

- område 1.1, der strækker sig fra Vedersø Klit syd til Husby Klitplantage i nord, fra klitterne i vest hen over Græm Kær til – i store træk - grænsen i øst hvor beplantningerne starter,
- og 1.2, der strækker sig fra Vedersø Klit i syd, følger område 1.1 i vest og nord og følger stort set Bækbyvej i øst.

Hun formulerede i samarbejde med sognerådet et sæt Byplanvedtægter (se andet sted på hjemmesiden).

- Senere - i 1972 blev område 2 føjet til. Område 2 strækker sig fra Vedersø Klit i syd til Klitplantagen i nord – fra Klitvejen i øst og følger i vest område 1.2s østlige grænse.

I de to sæt byplanvedtægter blev det fastlagt hvilke rammer, der skulle forme og fremover regulere områdets udformning og udseende som sommerhusområder.

Her kan bl.a. nævnes,

- alle grunde skulle være min. 5000 kvm.,
- klitheden og slettelandskabet mod vest (i dag område 1.1) skulle bevares som det var, men det blev dog tilladt at opføre sommerhuse på udvalgte byggefelter. Det blev ikke tilladt at plante nye træer eller buske,
- alle bygninger i Vester Husby skulle være forsynet med stråtag, og opføres med ydermure i sten, (med enkelte undtagelser i område 1.1), og der blev bl.a. indføjet krav om farver, placering på grundene og om, at hovedhusets længderetning skulle være øst/vest.

Desuden var det planlæggerne magtpåliggende at sikre så meget som muligt af områdets oprindelige natur udbredt og indføjet mellem de opførte bygninger i område 1.2, igen som et forsøg på at bevare områdets naturlige særpræg og åbenhed mod vest med fri adgang for vildtet, som der var en del af i området.

Man ønskede på ingen måde området skulle udvikle sig i retning af et parcelhuskvarter. Derfor blev der indføjet en regel om, at det ikke var tilladt at opsætte faste hegn på eller omkring grunden. Hvis grundejeren ønskede et hegn, kunne man i område 1.2 plante levende hegn. Samme regel blev senere indføjet i byplanvedtægterne for område 2.

Alle skulle have mulighed for at komme til havet, hvorfor der – foruden veje – også blev anlagt stier, hvor man kunne færdes til fods eller på cykel. Disse nye stier blev som hovedregel anlagt i skel. Men i område 1.1 havde folk i "mands minde" også etableret trampestier der, hvor det var mest hensigtsmæssigt at gå. Flere af disse gamle trampestier var etableret før kommunen fik området udmatrikuleret. Derfor kan disse trampestiers ret til eksistens stadig være gældende.

Se her på siden et kort over de officielle veje og stier under fanebladet: stier.

Det var forudsigeligt, der kunne opstå uenigheder mellem to grundejere. For at reducere de problemer, det kunne medføre, blev der indsat en regel om, at alene kommunen har påtaleret vedr. byplanvedtægterne.

Endelig blev der i tilslutning til byplanvedtægterne udarbejdet planer for, hvor der skulle graves kanaler til afløb af overfladevand.

I dag har turismen udviklet sig!

For 60 år siden kunne man vel næppe forestille sig turismeerhvervet udvikle sig til det, vi ser i dag. Og det var nok heller ikke let at forestille sig, der i dag ville stå et hus på næsten alle de 700 grunde, man dengang fik udstykket.

Vi står i dag med en gave - bl.a. skabt af generationerne før os ved at

- byplanvedtægterne over tid er blevet respekteret af de kommunale myndigheder, og at
- grundejerne har udvist den ønskede selvdisciplin og stået sammen om at respektere intentionerne i byplanvedtægterne.

Nye nationale regler for sommerhusområder er senere kommet til, og nye standarder kræver tilpasninger til nutidens muligheder. Det er vort håb i bestyrelsen, at foreningens medlemmer også fortsat vil stå sammen om at bevare og fremadrettet udvikle Vester Husby nænsomt og æstetisk med respekt for de tanker og ideer, der gennem årene har formet dette unikke område.

Afslutningsvis anføres - hvad "Trap Danmark" bl.a. nævner i sit storværk om Danmark og dansk kultur og landskab, (udgivet efteråret 2019) - citat: "*Vester Husby regnes i dag for et af landets smukkeste sommerhusområder og har store naturmæssige og kulturhistoriske værdier*"

Per Korsgaard 23.11.21